

Dagsorden til møde i Lokal Trepert for Horsens Fjord, den 20. februar 2026 kl. 9-13

Program

Kl. 9.00-10.00	Introduktion til Grøn Trepert (pkt. 1) (Måltrettet nye medlemmer, men alle er velkomne)
Kl. 10.00-11.00	Workshop - fælles dialog om forventninger til arbejdet (pk.2)
KL. 11.00-11.15	Vedtagelse af forretningsorden (pkt. 3)
Kl. 11.15-11.50	Opgaver i 2026 (pkt. 4)
Kl. 11.50-12.15	Frokost
Kl. 12.15-12.55	Realisering af projekter (pkt. 5)
Kl. 12.55-13.00	Evt. og tak for i dag

Der er tilknyttet en sagsfremstilling til hvert af dagsordenspunkterne (se side 4-6).

Bilag er indsat til sidst i dokumentet.

Bilag

- Bilag 1. Faglig afrapportering for Kystvandrådet for Horsens Fjord og Norsminde Fjord, 2025
- Bilag 2. Udkast til opdateret forretningsorden
- Bilag 3. De lokale grønne treparter 2026 (Ministeriet for Grøn Trepert og KL)
- Bilag 4. Oversigt over politiske beslutninger i 2026 med betydning for de lokale treparter ift. skov, natur, kvælstof og lavbund (Ministeriet for Grøn Trepert)
- Bilag 5. Oversigt over ansøgte og igangværende projekter i oplandet

Deltageroversigt

Udpegede medlemmer

Navn

Paw Hedegaard Amdisen
Bjarke Butt Eriksen
Eva Carlslund Christensen
Anders Dolmer Dam
Simon Bendfeldt
Marc Reseke
Peter Kjær
Hans Brok-Brandt
Lene Vinther Larsen
Søren Hald
Henry Lind
Anni Jakobsen
Niels Olesen
Claus Fenger

Repræsentarer

Horsens Kommune
Horsens Kommune
Odder Kommune
Odder Kommune
Hedensted Kommune
Hedensted Kommune
Skanderborg Kommune
Skanderborg Kommune
Aarhus Kommune
Naturstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening
Landbrug & Fødevarer
Landbrug & Fødevarer

Afbud

Navn

Albert Rosenkrantz Conradsen

Repræsentarer

Aarhus Kommune

Bisidder

Navn

Martin Skøtt

Repræsentarer

VELAS

Sekretariat

Flemming Larsen
Amalie Dam-Hansen

Praktisk information om mødet

- Mødested: Horsens Rådhus, Chr. M. Østergaardsvej. 8700 Horsens, mødelokale 13.
- Forplejning: Der serveres morgenmad og frokost.

Parkering

Der er gratis parkeringspladser ved Rådhuset på de gule- og orangemarkerede p-pladser. Husk at registrere din parkering ved Ipad'en i receptionen.

Kontaktinformationer til Sekretariatet:

- **Amalie Dam-Hansen:** Specialkonsulent i Teknik og Miljø, Horsens Kommune. Direkte telefon: 20463348. E-mail: amd@horsens.dk
- **Flemming Larsen:** Afdelingschef Natur og Miljø, Teknik og Miljø, Horsens Kommune. Direkte telefon: 76292514. E-mail: fhl@horsens.dk

1. Introduktion til Grøn Trepert

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Der gives en introduktion til arbejdet med Grøn Trepert, med fokus på arbejdet i 2025.

Introduktionen vil bl.a. handle om:

- De nationale aftaler om Grøn Trepert
- Organisering af Grøn Trepert, nationalt og lokalt
- Arbejdet i treparten i 2025
- Den vedtagne omlægningsplan
- MARS
- Kystvandrådet for Horsens Fjord og Norsminde Fjord

Alle medlemmer af treparten er velkomne, men præsentationen vil være målrettet nye medlemmer.

Man kan evt. orientere sig på følgende hjemmesider

- Om vores lokale trepart: [Link til Horsens Kommunes hjemmeside for Grøn Trepert](#)
- Om treparternes arbejde generelt: [Link til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø](#)
- Om Grøn Trepert: [Link til Ministeriet for Grøn Trepert](#)

Som bilag er vedlagt den faglige afrapportering for Kystvandrådet for Horsens Fjord og Norsminde Fjord. Afrapporteringen er godkendt af Kystvandrådet og blev sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i december 2025.

Bilag

- Bilag 1. Faglig afrapportering for Kystvandrådet for Horsens Fjord og Norsminde Fjord, 2025

2. Workshop - fælles dialog om forventninger til arbejdet

Formålet med workshoppen er at lære hinanden at kende samt at påbegynde dialogen om, hvordan vi lykkes med opgaven. Workshoppen vil både indeholde gruppedrøftelser samt drøftelser i plenum.

Inden mødet kan man bl.a. reflektere over følgende spørgsmål:

- Hvad er vigtigt for, at treparten lykkes med opgaven i fællesskab?
- Hvad glæder du dig til ved det kommende treparts-samarbejde?
- Hvad kan du byde ind med? - Kompetencer, viden, netværk mv. i forhold til opgaven?
- Hvordan skal arbejdsformen være for at få et godt samarbejde?

3. Godkendelse af revideret forretningsorden

Indstilling

Det indstilles, at treparten godkender den reviderede forretningsorden.

Sagsfremstilling

Den Lokale Trepert for Horsens Fjord vedtog i april 2025 en forretningsorden.

Den vedtagne forretningsorden bærer præg af det arbejde, der skulle foregå i 2025. Der er derfor foretaget nogle justeringer.

Der er vedlagt et udkast til en revideret forretningsorden i Bilag 2, med ændringsmarkeringer i forhold til den gældende forretningsorden.

Bilag

- Bilag 2. Udkast til opdateret forretningsorden

4. Opgaver i 2026

Sagsfremstilling

Det indstilles, at treparten drøfter opgaver i 2026.

Sagsfremstilling

Den lokale trepart blev i 2025 enige om, at der i 2026 indkaldes til møder hver anden måned. Sekretariatet har på den baggrund udarbejdet følgende mødeplan for 2026:

- 24. april kl. 9-12
- 12. juni kl. 9-12
- 26. august kl. 16-19 (sammen med Kystvandrådet)
- 2. oktober kl. 9-12
- 4. december kl. 9-12

De fleste møder ligger om fredagen, da det har vist sig hensigtsmæssigt i forhold til at undgå overlap med bl.a. udvalgs møder.

Eftersom der nu foreligger en godkendt omlægningsplan, får trepartens opgaver i 2026 en anden karakter.

Ministeriet for Grøn Trepert har sammen med KL udsendt en beskrivelse af de lokale grønne treparters arbejde i 2026, se bilag 3.

Derudover har Ministeriet for Grøn Trepert fremsendt "Oversigt over politiske beslutninger i 2026 med betydning for de lokale treparter ift. skov, natur, kvælstof og lavbund", se Bilag 4.

Sekretariatet vil gennemgå de to bilag, så det kan danne baggrund for en fælles drøftelse i treparten. Formålet er at have en første snak om, hvilke emner treparten skal behandle i det kommende år.

Bilag

- Bilag 3. De lokale grønne treparter 2026 (Ministeriet for Grøn Trepert og KL)
- Bilag 4. Oversigt over politiske beslutninger i 2026 med betydning for de lokale treparter ift. skov, natur, kvælstof og lavbund (Ministeriet for Grøn Trepert)

5. Realisering af projekter

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart drøfter arbejdet med realisering af projekter.

Sagsfremstilling

Den lokale trepart har en faciliterende rolle i forhold til realisering af omlægningsplanen, hvor den er et væsentligt organisatorisk forum for at understøtte tværgående samarbejde.

Treparten vil løbende drøfte processen med realisering, herunder fremdrift og barrierer. Der vedlagt en oversigt med status på projekter i omlægningsplanen. Denne oversigt vil løbende blive opdateret.

På mødet lægges desuden op til en drøftelse af den nye model for kvælstofregulering på baggrund af et oplæg fra sekretariatet.

Bilag

- Bilag 5. Status på projekter i Horsens Fjord oplandet

Bilag 1. Faglig afrapportering for Kystvandrådet

Skema A

Generelle oplysninger	
Kystvandrådsnavn	Horsens Fjord og Norsminde Fjord
Sekretariatskommune	Horsens Kommune
Kontaktperson	Navn: Amalie Dam-Hansen Institution: Horsens Kommune Tlf.: 20463348 E-mail: amdham@horsens.dk
Status på samarbejde med lokal trepart	
Sekretariatet for Kystvandrådet består af de samme to personer som sekretariatet for Lokal Trepert for Horsens Fjord. Det giver god mulighed for at dele information på tværs. På hvert af de månedlige Lokal Trepert-møder har der været en status på arbejdet i Kystvandrådet. Kystvandrådet har ligeledes løbende fået en opdatering på arbejdet i Lokal Trepert. På Kystvandrådsmødet d 17. september var der afsat en time til at gennemgå omlægningsplanen, så Kystvandrådet kunne afgive bemærkninger. Formand for Lokal Trepert deltog under dette punkt. Bemærkningerne fra Kystvandrådet blev præsenteret på et efterfølgende møde i treparten. Den løbende gensidige orientering fortsætter i de kommende år. Derudover er der overvejelser om at afholde et fælles møde, jf. vedlagte procesplan. Det er indskrevet i kommissorium og forretningsorden for Kystvandrådet, at den lokale trepart skal godkende analyser og forsøgsprojekter, før de sættes i gang. Den lokale trepart godkendte de tre analyser i ansøgningen om Kystvandråd og har efterfølgende godkendt samt kommenteret på forsøgsprojekt ang. sumpskove.	
Status på analyser af væsentlige udfordringer for målopfyldelse i kystvand(e)	
(Kystvandråd fra 2023 kan springe denne over hvis den ikke er relevant for kystvandrådsarbejdet)	
Nedenfor er en kort status på igangsatte analyser: - Norsminde Fjord: Temadagen er afholdt. Øvrige analyser er igangsat og følger tidsplanen, se bilag "Projektoverblik" - Go' Løsning: Se bilag, som er sat ind efter skemaet. Analysen vedr. Alrø-dæmningen sættes først i gang i 2026, hvilket følger den oprindelige tidsplan.	
Status på resterende aktiviteter i kystvandrådsarbejdet	
Hvert møde i Kystvandrådet har haft et tema med oplæg fra relevante videnspersoner. Dette kommer også til at indgå i rapporten om væsentligste udfordringer for kystvandene. Der har været følgende emner: - Presfaktorer generelt - Miljøfremmede stoffer	

- Spildevand

Derudover er Kystvandrådets væsentligste aktiviteter de igangværende analyser, jf. ovenfor. Dette foregår i regi af tre arbejdsgrupper, én om Norsminde Fjord, én om Go' Løsning og én om Alrødæmningen.

Der har desuden været nedsat en arbejdsgruppe, som har arbejdet med en ansøgning om forsøgsprojekt ang. sumpskov. Der har indgået repræsentanter fra følgende organisationer i arbejdsgruppen: Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, SEGES samt Odder Kommune.

Af øvrige aktiviteter kan desuden nævnes temadag om vandmiljøet i Norsminde Fjord. Her var forskellige aktiviteter om formiddagen delvis målrettet børnefamilier, mens der var faglige oplæg om eftermiddagen med deltagelse af bl.a. Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Danmarks Naturfredningsforening, Naturpark Svanegrund og SEGES. Formiddagen var velbesøgt, og til eftermiddagens oplæg var deltagerantallet ca. 50-60 personer. Temadagens blev meget positivt modtaget, og var et godt afsæt for en fremtidig engageret og lokalforankret indsats for et bedre vandmiljø i Norsminde Fjord.

Dagsordener og referater fra Kystvandrådsmøder samt kommissorium og forretningsorden for Kystvandrådet kan findes på Horsens kommunes hjemmeside: [Link til Horsens Kommunes hjemmeside om Lokal Trepert og Kystvandråd](#)

Procesplan for videre arbejde

Der er vedlagt en procesplan for det videre arbejde, 2026-27. Der kan løbende ske ændringer i procesplanen.

Forventede ændringer (hvis relevant)

Der er på nuværende tidspunkt ikke nogen forventede større ændringer i fordelingen af midler mellem poster .

Der er lavet lidt om i procesplanen for projekterne, hvorfor en del af de midler, som er tildelt Kystvandrådet for 2025, først afholdes i 2026.

Vi har det endelige overblik over økonomien for 2025 i januar-februar 2026, hvorefter vi giver en færdig status til SGAV.

Der er vedlagt følgende bilag (er vedlagt på de kommende sider)

- Bilag 1. Faglig afrapportering på Go' Løsning
- Bilag 2. Procesplan

Bilag 1. Faglig afrapportering november 2025 for GO' Løsning

Den del af oplandet til Horsens fjord via Bygholm Å, som ligger inden for Hedensted Kommunes grænse, er i GO' Løsning-projektet blevet screenet for potentielle små vådområder, der passer ind under fasttrack-konceptet. Screeningen omfattede vurdering af topografisk egnethed, forholdet mellem oplandsstørrelse og projektstørrelse samt hydrologiske forhold med betydning for projektets effekt. Derudover blev der lagt vægt på områder med få lodsejere for at sikre en enkel lodsejerproces.

De udpegede potentielle vådområder blev forelagt Hedensted Kommunes naturafdeling til konfliktsøgning, hvor nærhed til vandløb, beskyttet natur, beskyttelseslinjer og kommunal planlægning blev vurderet i forhold til sandsynligheden for projektgennemførelse. Formålet med den omfattende screening er at udvælge projektområder, der forventes at kunne gennemføres hurtigt og uden væsentlig modstand.

Efter den indledende screening blev lodsejertilslutningen undersøgt. Det samlede arbejde resulterede i fire projekter, som der er søgt om tilsagn til forundersøgelse for i Vand- og Klimaprojektordningen 2025. En kort beskrivelse af de fire projekter kan ses i bilaget. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er aktuelt i gang med sagsbehandlingen.

Parallelt hermed udvælges nye undersøgelsesområder efter samme metode, hvor der vurderes at være potentiale for etablering af små vådområder inden for GO' Løsning. Målet er at kunne søge tilsagn om forundersøgelse for en ny projektgruppe i Klimalavbundsordningen, når ansøgningsrunden åbner ultimo november 2025.

Projekt:	Lille vådområde ved Flemming By
----------	---------------------------------

Udklip fra MARS	
Projektstørrelse :	7,52 ha
Opland:	213 ha
Forventet effekt:	600 kg N/år (fra MARS)
Antal lodsejere:	1
Status:	Søgt i VKP 2025. Afventer sagsbehandling fra SGAV.

Projekt:	Lille vådområde ved Krollerupvej
Udklip fra MARS	

Projektstørrelse:	2,95 ha
Opland:	90 ha
Forventet effekt:	200 kg N/år (fra MARS)
Antal lodsejere:	1
Status:	Søgt i VKP 2025. Afventer sagsbehandling fra SGAV.

Projekt:	Lille vådområde ved Stubberup Skov
Udklip fra MARS	
Projektstørrelse :	5,58 ha
Opland:	76 ha
Forventet effekt:	500 kg N/år (fra MARS)
Antal lodsejere:	3
Status:	Søgt i VKP 2025. Afventer sagsbehandling fra SGAV.

Projekt:	Lille vådområde ved Dallerupvej
----------	--

Udklip fra MARS	
Projektstørrelse:	4,81 ha
Opland:	52 ha
Forventet effekt:	400 kg N/år (fra MARS)
Antal lodsejere:	1
Status:	Søgt i VKP 2025. Afventer sagsbehandling fra SGAV.

Foreløbig procesplan 2026-2027, Kystvandrådet for Horsens Fjord og Norsminde Fjord

Måned	Leverancer til SGAV	Møder i Kystvandrådet	Analyse: Norsminde Fjord	Analyse: Go' løsning	Analyse: Hul i Alrø-dæmningen
jan-26			<u>Afrapportering</u> : Analyse af fosfor-transport. <u>Opstart</u> : Opdeling af fosfor-indsats i oplandet	Forundersøgelser af projekter indsendt i oktober 2025. Dette arbejde løber over det første kvartal af 2026.	Opstartsmøde med arbejdsgruppen
feb-26			<u>Afrapportering</u> : Analyse af dækningsgrad af bundplanter	Forberede ansøgning til flere projekter om små vådområder. Myndighedsbehandling af nødvendige tilladelser forbundet med projekterne.	Midtvejsstatus med arbejdsgruppen
mar-26		<u>MØDE (10/3)</u> - Rapport om væsentlige udfordringer med fokus på de forskellige presfaktorer - Evt. tema om havbrug - Evt. oplæg med erfaringer fra tidligere Kystvandråd - Status på analyser - Status på Lokal Trepert	<u>Opstart</u> : modellering af slusedrift inkl. feltundersøgelser	Detailprojektering og projektbeskrivelse til entreprenør (evt. udbudsmateriale)	
apr-26			<u>Afrapportering</u> : Fordeling af indsatser i oplandet	<u>Løbende</u> : Projektstyring, ansøgninger til SGAV, samt anmodning om udbetaling i forbindelse med at projekterne går ind i realisering.	Afrapporteringsmøde i arbejdsgruppen
maj-26	Evt. alternativt indsats-program (31/6)	<u>MØDE (18/5)</u> - Rapport om væsentlige udfordringer - Evt. alternativt indsatsprogram - Status på analyser - Status på Lokal Trepert - Evt. nye arbejdsgrupper			

Måned	Leverancer til SGAV	Møder i Kystvandrådet	Analyse: Norsminde Fjord	Analyse: Go' løsning	Analyse: Hul i Alrø-dæmningen
jun-26	Rapport om væsentlige udfordringer (1/7)				
jul-26			Overvågning af Epifytter: Feltarbejde 5 x indsamlinger og analyse		
aug-26		<u>Evt. fælles møde mellem Trepert og Kystvandråd (26/8)</u> • Præsentation af rapport om væsentlige udfordringer • Evt. nye forsøgsprojekter • Realisering			
sep-26				I efteråret 2026: • Fysisk etablering af små vådområder. • Forundersøgelse af næste pulje af små vådområder.	
okt-26					
nov-26		<u>MØDE (12/11)</u> • Evt. tema om borgerinddragelse, og Naturpark Svanegrund • Eventuelt nye forsøgsprojekter • Faglig afrapportering			
dec-26	Faglig afrapportering (31/12)			Faglig afrapportering	

Måned	Leverancer til SGAV	Møder i Kystvandrådet	Analyse: Norsminde Fjord	Analyse: Go' løsning	Analyse: Hul i Alrø-dæmningen
jan-27					
feb-27					
mar-27		<u>MØDE</u> - Status på analyser - Status på Lokal Trepert - Evt. tema		Udbetalingsanmodning	
apr-27				I foråret-sommeren 2027: Realisering af små vådområdeprojekter	
maj-27					
jun-27		<u>MØDE</u> - Afsluttende møde - Samlet evaluering	<u>Overvågning af Epifytter.</u> Feltarbejder 5 x indsamling og analyse. Afrapportering		
jul-27					
aug-27	Slut evaluering (1/9)		<u>Afrapportering:</u> Overvågning af Epifytter <u>Afrapportering:</u> Modellering af slusedrift inkl. feltanalyser		

Forretningsorden for Lokal Trepert Horsens Fjord

Lokal Trepert Horsens Fjord er et samarbejde mellem kommunerne i oplandet til Horsens Fjord, Naturstyrelsen, repræsentanter fra lokale landbrugsorganisationer og repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening.

Lokal Trepert Horsens Fjord er nedsat i medfør af "Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementeringen af et Grønt Danmark" af 13. december 2024.

Kommunerne i treparten har i 2025 vedtaget et kommissorium for den lokale trepart. Nærværende forretningsorden skal ses som den samlede lokale treparts arbejdsgrundlag.

Opgaven

§1

Den lokale trepart skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs af oplandet, ~~med henblik på udarbejdelse af den samlede omlægningsplan for oplandet til Horsens Fjord inden udgangen af 2025.~~

Alle parter går ind i arbejdet med henblik på at opnå konsensus om udarbejdelse og løbende opdatering af den samlede omlægningsplan for oplandet til Horsens Fjord.

~~De enkelte byråd skal senest i december 2025 principgodkende omlægningsplanen for egen geografi.~~

Den lokale trepart har en faciliterende rolle i forhold til realisering af omlægningsplanen. Treperten er et væsentligt organisatorisk forum for at understøtte og sikre tværgående samarbejde, herunder i arealomlægningsprojekter, der går på tværs af kommunegrænser og aktører.

§2

Omlægningsplanen skal leve op til målene i aftalerne om Grøn Trepert.

Der indgår flere formål i aftalerne:

- Formindsket kvælstofudledning
- Mindre CO₂-udledning
- Øget natur og biodiversitet
- Drikkevandsbeskyttelse

~~I 2025 skal omlægningsplanen vise vejen til, hvordan de lokale mål for kulstof og kvælstofreduktion opnås.~~

Den lokale trepart skal med henblik på at opnå målopfyldelse om kvælstofreduktion løbende opdatere omlægningsplanen, hvor arealer, der måtte udgå, erstattes af nye arealer.

Den lokale trepart skal arbejde for at identificere arealer inden for omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur, og hvor muligt også til strengt beskyttet natur.

§3

Alle parter i treparten kan bidrage med forslag til konkrete projekter i omlægningsplanen.

Medlemmer

§4

Lokal Trepert Horsens Fjord er sammensat af:

- 1 politisk repræsentant samt 1 administrativ repræsentant for hver af kommunerne i oplandet
- 2 repræsentanter for lokale landbrugsorganisationer
- 2 repræsentanter for lokale afdelinger af Danmarks Naturfredningsforening
- 1 repræsentant for Naturstyrelsen

Skanderborg, Vejle og Aarhus Kommuner har kun mindre arealer i Hovedvandoplandet og kan derfor vælge at undlade at lade sig repræsentere i den lokale trepart.

§5

Der kan udpeges suppleanter, som deltager ved forfald fra det udpegede medlems side.

§6

Lokal Trepert Horsens Fjord sekretariatsbetjenes af medarbejdere fra Horsens Kommune.

Dagsordener

§7

Dagsorden for Lokal Trepert Horsens Fjords møder udarbejdes af sekretariatet, bl.a. i dialog med teknikergruppen. Medlemmer af den lokale trepart kan foreslå emner til dagsordenen.

§8

Dagsordenen til et møde i Lokal Trepert Horsens Fjord udsendes senest 7 dage før mødets afholdelse.

§9

Dagsordenerne gøres offentligt tilgængelig på Horsens Kommunes hjemmeside.

Mødeaktivitet

§10

Den lokale trepart løser sine opgaver gennem afholdelse af møder. ~~Der forventes månedlige møder i 2025, dog med forbehold for ændringer betinget af fremdriften i opgaven.~~

§11

Danmarks Naturfredningsforening samt Landbrug & Fødevarer har mulighed for at have en teknisk bisidder med til møderne i den lokale trepart.

§12

På møderne deltager repræsentanter for sekretariatskommunen. Indbudte eksperter mv. kan i relevant omfang deltage i møderne.

Referater

§13

Der er fortrolighed om drøftelser på møderne i den lokale trepart. Beslutningerne i Lokal Trepert Horsens Fjord optages i et referat. Referatet udarbejdes af sekretariatet og godkendes af trepartens medlemmer.

Ikrafttræden og ændring

§14

Forretningsordenen træder i kraft efter godkendelse på møde i Lokal Trepert Horsens Fjord den 20. februar 2026 ~~4. april 2025~~.

§15

Ændring af forretningsordenen kan ske på et efterfølgende møde.

De lokale grønne treparter 2026

Organisering af de lokale grønne treparter følger rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen af 13. december 2024.

Realisering af konkrete projekter i omlægningsplaner er forankret i de respektive kommunalbestyrelser og det anbefales derfor fortsat, at hver kommune udpeger mindst en politisk repræsentant til den lokale grønne trepart. Kommunerne i en lokal grøn trepart udpeger fortsat en kommunalpolitisk forperson, samt hvilke/hvilken kommune, der er hhv. formands- og sekretariatskommune. Formandskommune og sekretariatskommune kan fortsat være samme kommune eller to forskellige kommuner.

Repræsentanter fra natur- og landbrugsorganisationer udpeges fortsat centralt af Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Landbrug & Fødevarers (L&F) hovedorganisationer.

Formands- og sekretariatskommunerne skal fortsat drive arbejdet i de lokale grønne treparter, herunder fortsat varetage sekretariatsbetjeningen og være indgang for de lokale grønne treparter, samt udpege deltagere til Taskforce for Arealudtag. Formandskommunen har ansvar for at drive arbejdet i den lokale grønne trepart, herunder at sikre løbende fremdrift og involvere parterne løbende i trepartens arbejde. Sekretariatskommunen varetager sekretariatsbetjening og tværgående koordinering og skal sikre, at alle parter i en lokal grøn trepart inddrages rettidigt og hensigtsmæssigt. Sekretariatskommunerne skal sikre løbende orientering af den lokale grønne trepart om kommunernes og øvrige aktørers arbejde med realisering af den lokale grønne treparts omlægningsplan.

De lokale grønne treparter samarbejder desuden også fortsat via de 10 tværkommunale samarbejder (ankerkommuner), der er etableret i forbindelse med den faciliterende lavbundsindsats.

Eventuelle kystvandråd skal være i tæt dialog med de lokale grønne treparter om deres konkrete arealerfaringer med henblik på at sikre implementerbare anbefalinger fra kystvandrådene. De lokale grønne treparter og kystvandrådene kan også i relevant omfang understøtte hinandens øvrige arbejde. [Se i øvrigt vejledning til kystvandrådsarbejdet 2025-2027.](#)

Kommunerne udpeger medlemmer til de lokale grønne treparter efter kommunalvalget og indmelder dette til Kommunernes Landsforening og Ministeriet for Grøn Trepert, herunder eventuelle ændringer i, hvilke kommuner, der er hhv. formands- og sekretariatskommune. Såfremt DN og/eller L&F ønsker at udpege nye medlemmer af de lokale grønne treparter skal dette være sket senest medio februar 2026. Herefter kan ændringer i udpegning ske efter behov.

De lokale grønne treparter skal sikre, at de følger op på de aftaler/aftalenotater, som er aftalt i forbindelse med udarbejdelse og enighed om omlægningsplan i 2025.

Omlægningsplanerne skal vise vejen til målindfrielse af kvælstof- og lavbundsindsatsen. Omlægningsindsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsjorder, vådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser, herunder at bidrage til bedre vilkår for natur og biodiversitet.

Den lokale grønne trepart igangsætter eller udfører ikke selv realisering af projekter, da denne opgave varetages af enten kommuner, lodsejere, private aktører eller Naturstyrelsen og er afhængig af den tætte dialog med de enkelte lodsejere i de konkrete projekter. Den lokale grønne trepart kan dog drøfte og komme med anbefalinger til projektrealisering.

De lokale grønne treparter har en faciliterende rolle i forhold til realisering af omlægningsplaner, hvor de er et væsentligt organisatorisk forum for at understøtte og sikre tværgående samarbejde, herunder i arealomlægningsprojekter, der går på tværs af kommunegrænser og aktører.

Primo 2026 fremsendes nærmere information og retningslinjer for de lokale grønne treparters opdatering af omlægningsplaner i 2026, herunder relevante frister.

Bilag 1 Oversigt over politiske beslutninger i 2026 med betydning for de lokale treparter ift. skov, natur, kvælstof og lavbund

Skov

Skovplan

Det fremgår af *Aftale om et Grønt Danmark*, at regeringen vil fremlægge en samlet skovplan.

Ændring af skovloven

Det fremgår af *Aftale om et Grønt Danmark*, at skovrejsning til urørt skov skal indrettes med et særligt blik på at understøtte naturlige processer og fremme natur og biodiversitet herunder øget mulighed for naturlig tilgroning på skovarealer. Aftalekredsen blev i april 2025 enige om en ambition om at ændre skovloven, så der gives bedre mulighed for natur- og biodiversitetstiltag i skovene.

Det forventes, at ændringen af skovloven vil blive centreret om bl.a. at understøtte at ny urørt skov indrettes med særligt henblik på at understøtte naturlige processer og fremme natur og biodiversitet, samt øget fleksibilitet fx for anlæg og bygning til friluftsliv.

Skovrådet har afgivet anbefalinger til ændring af skovloven på skovrådsmøde den 7. november 2025 til ministeren. Der afholdes et Skovkonvent den 19. januar 2026, der skal sikre yderligere interessentinddragelse og input til arbejdet.

Aftalekredsen bag *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark* vil i 2026 have et politisk forløb om en skovplan og ændringen af skovloven. Et lovforslag for ændringen af skovloven forventes fremsat i folketingsåret 2026/27.

Tilskudsordning for privat skovrejsning

Senest i 2027 skal tilskudsmodellen for privat skovrejsning genbesøges med henblik på evaluering af ordningens effekter. Inden genbesøget skal skovloven revideres, så der i forbindelse med genbesøget kan træffes beslutning om ændringer i skovrejsningsordningen, der understøtter, at ny urørt skov indrettes med særligt henblik på at understøtte naturlige processer og fremme natur og biodiversitet.

De lokale treparter holdes løbende orienteret via Taskforce for Arealudtag.

Natur

Lov om natur og biodiversitet, herunder definition af beskyttet og strengt beskyttet natur

Det fremgår af *Implementering af et Grønt Danmark*, at omlægningsindsatsen i Danmarks Grønne Arealfond sammen med andre tiltag konkret skal bidrage til målsætning om minimum

20 pct. beskyttet natur og strengt beskyttet natur i Danmark. Drøftelserne af en kommende lov om natur og biodiversitet er startet op i aftalekredsen d. 18. december i 2025.

De lokale trepartar holdes løbende orienteret om dette via Taskforce for Arealudtag.

Naturgenopretningsforordning og national plan for genopretning

EU's naturgenopretningsforordning blev vedtaget og trådte i kraft i 2024. Danmark skal 1. september 2026 indsende den første plan for genopretning af den danske natur til EU-Kommissionen. Forordningen forpligter medlemslandene til at udarbejde nationale planer for naturgenopretning for at opfylde målene i forordningen.

Der forventes følgende tidsplan:

- Første halvår 2026: Offentlig høring af den danske genopretningsplan
- 1. september 2026: Medlemslande sender udkast til genopretningsplan til EU-Kommissionens kommentering.
- Ca 1. marts 2027: Frist for EU-Kommissionen for at levere bemærkninger til planen
- 2027: Den endelige naturgenopretningsplan for Danmark skal foreligge senest 6 måneder efter, at EU-Kommissionens eventuelle kommentarer er modtaget.

Arbejdet kan følges på SGAVs hjemmeside: <https://sgavmst.dk/natur-og-jagt/naturindsatser/eu-s-naturgenopretningsforordning>

Signaturprojekter mv.

Den 3. december 2025 blev der indgået en delaftale om overgang til en ny kvælstofreguleringsmodel, som også indeholder en række supplerende natur-initiativer. [Aftaletekst](#) og [fakta-ark](#) om natur i aftalen kan findes på Ministeriet for Grøn Treparts hjemmeside

De lokale trepartar holdes løbende orienteret via Taskforce for Arealudtag, herunder om den nærmere udmøntning af delaftalen.

Kvælstof

Den 3. december 2025 blev der indgået en delaftale om overgang til en ny kvælstofreguleringsmodel. [Aftaletekst](#) og [fakta-ark](#) om aftalen kan findes på Ministeriet for Grøn Treparts hjemmeside.

Der fremgår bl.a. følgende af delaftalen:

”Medio 2026 skal der ske en opgørelse af fremdrift i arealomlægningen samt opdatering af kvælstofindsatsbehovet med henblik på at kunne fastlægge niveau for markreguleringen for 2027.

Inden udgangen af 2026 skal der træffes beslutning om, hvordan der skal ske målopfyldelse i de oplande, der ikke har kunnet sikre målopfyldelse med planlagt arealomlægning og regu-

lering. Regeringen forelægger inden genbesøget af kvælstofindsatsen medio 2026 et besluthningsgrundlag for aftalepartierne, der kan danne grundlag for udmøntningen af den skærpede miljøgaranti, så den kan effektueres fra og med 2027, herunder oplæg til fuld målopfyldelse. Besluthningsgrundlaget skal indeholde både regulering og statsligt opkøb. Det skal understøttes af erhvervsøkonomiske, samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvensvurderinger og vægte omkostningseffektivitet og ro om jordpriserne. Planen kan indeholde øget statsligt opkøb og/eller midlertidigt øget regulering fra 2027 baseret på ny reguleringsmodel, hvor der gives kompensation for omkostninger ved målrettet regulering differentieret efter reguleringsniveau. Evt. øget opkøb skal være effektueret hurtigst muligt og senest i 2028 og kan om nødvendigt sikres via ekspropriation, således at målopfyldelse kan sikres senest i 2030. Regeringen vil primo 2026 præsentere aftalekredsen for en ramme for besluthningsgrundlaget.”

De lokale treparter holdes løbende orienteret via Taskforce for Arealudtag om den nærmere udmøntning af delaftalen.

Klimaafgifter på udledning fra kulstofrige lavbundsjorder

Fra 2028 indføres en klimaafgift på kulstofrige lavbundsjorder (40 kr./ton CO₂e, 2022-priser). De afgiftspligtige lodsejere kan være erhvervsdrivende landbrugere, fonde eller privatpersoner, der ejer landbrugsjord, som de fx bortforpagter til en landbruger.

Det fremgår af Aftale om et Grønt Danmark: ”Formålet med afgiften er at øge incitamentet for lodsejere til at indgå i udtagningsprojekter hurtigst muligt, samt at lodsejere, der allerede har fået udtaget deres lavbundsjord, ikke omfattes af afgiften. Sigtet med afgiften er, at den kun skal berøre de lodsejere, der ikke ønsker at indgå i et udtagningsprojekt, når der foreligger en projektaftale eller er en del af en igangværende forundersøgelse.”

Der er endnu ikke taget stilling til den endelige model for afgiften på kulstofrige lavbundsjorder. I arbejdet med implementering af afgiften er der fokus på at sikre, at afgiften bidrager til, at lodsejere indgår i udtagningsprojekter hurtigst muligt.

Øvrigt vedr. lavbund

I 2027 genbesøges lavbundsindsatsen, hvor der fx tages stilling til, om afgiften skal forøges, hvis der ikke er udsigt til at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer inden 2030.

De lokale treparter holdes løbende orienteret via Taskforce for Arealudtag.

Bilag 5. Status på projekter i Horsens Fjord oplandet (05-02-2026)

Projekt-titel	Kommune(r)	Projektleder	Kystvandopland	Status
Julianelyst vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forundersøgelse gennemført vinter 2025, forventes ansøgt til realisering forsommer 2026?
Søvind Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse efteråret 2025
Dallerup Sø lille vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Gangsted Øst lille vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar 2026
Haldrup Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Klokkedal Å nord vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Urup Bæk nord vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Urup Bæk tilløb vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Ørskov Øst Lille vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Sattrup Mose lavbund	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar 2026
Urup Bæk Lavbund	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar 2026
Gedved Mølleå og Elling Bæk vådområde	Horsens og Skanderborg	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgt i foråret 2027
Vind Å og Overby Bæk, vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgt i foråret 2027
Ørskov Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgt i foråret 2027
Lille Hansted Å	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Hatting Bæk og Melbæk vådområde	Horsens	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Klokkedal Å vådområde	Horsens	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Sejert Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Sejet Bæk vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Skelbækken vådområde	Horsens og Hedensted	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse sommer 2026
Urup Bæk Syd vådområde	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse efterår 2026
Hansted Å vest lavbund	Horsens	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026

Hansted Å øst lavbund	Horsens	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Fiskebæk	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Delvis forundersøgelse gennemført i 2024, forventes genansøgt forundersøgelse i efteråret 2026
Nebel Bæk	Horsens	Horsens Kommune	Horsens indre fjord	Forundersøgelse gennemført i 2024
Etablering af As Vig vådområdeprojekt	Hedensted	NST	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Forundersøgelse gennemført- Opstart af jordfordeling 29.01.2026
Ussingvej	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Bredalvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Skovhusvej	Hedensted		Horsens indre fjord	
Korning Å: Korningvej - Klaks Mølle	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Honum Skovvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Gesager Å: Opstrøms Korningvej	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Gesager Å vest for Hedensted	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Møllebækken: Nord for Hornborg	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Vådområde ved Havrum	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområder	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområde - Kalhave	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområde ved Havrum	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Ansøgt VKP -efterår 2025
Vådområde -Øst for Nordøst for Havrum	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Vådområde - Vest for Merringvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Vådområde- Nord for Stenderup	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Merringvej	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Korningvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Hulbækvej	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	
Ølsted Å	Horsens og Hedensted	NST	Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Ølsted	Hedensted	NST/Hedensted	Horsens indre fjord	Drøftelse om overtagelse af NST
Møgelkær	Hedensted	NST	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Gennemført

Gludbæk ved Snaptun	Hedensted	Hedensted	Horsens ydre fjord	Under forundersøgelse
Midt i Hedensted - boldbane	Hedensted	Hedensted	Horsens indre fjord	Hjemsendt. Ikke realiserbart.
Bioscape	Hedensted	Hedensted	Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Realiseres foråret 2026
Tvenstrup, småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Spøttrup bæk - Vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Alrø - vådområde	Odder		Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse januar 2025
Spongs å vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Screenes hos NST i foråret 2026
Lerdrup - Vådområde	Odder		Horsens ydre fjord	Ansøgt til forundersøgelse oktober 2025
Falling vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Præstholmgrøften, nord - småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt, under sammenlagt projekt
Præstholmgrøften samlet - Vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Halling småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt, under sammenlagt projekt
Møllebækken - Vådområde	Odder		Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Malskær Bæk, nedre - Vådområde	Odder		Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Saksild, småt vådområde	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Odder by - Lavbundsprojekt	Odder		Norsminde Fjord	Ansøgt til forundersøgelse december 2025
Åkær å nordlig - Lavbundsprojekt	Odder		Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Drikkær bæk syd - Lavbundsprojekt	Odder		Horsens indre fjord	Ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Åkær å sydlig - Lavbundsprojekt	Odder		Horsens indre fjord	Screenes hos NST i foråret 2026
Ørting og Randlev Moser	Odder	NST	Norsminde Fjord	Forundersøgelse i gang hos NST
Tebstrup Enge vådområde	Skanderborg	Skanderborg Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse forår 2027
Grejs Østermark	Hedensted og Vejle	Vejle Kommune	Horsens indre fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse forår/sommer 2026

Synnedrupvej vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Fiskbæk vådområde	Aarhus og Odder	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Synnedrupvej småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Storenor småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Storenor Bæk småt vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Norsmindevej småt vådområde -	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Sanderbæk vådområde	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forventes ansøgt til forundersøgelse februar 2026
Vådområde Tandergårdsvej	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forundersøgelsestilsagn
Vådområde Starupvej	Aarhus	Aarhus Kommune	Norsminde Fjord	Forundersøgelsestilsagn